

ת"פ 61256/09/16 - מדינת ישראל נגד גדעון מורן

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו
ת"פ 61256-09-16 מדינת ישראל נ' מורן ואח'

לפני
המאשימה
כבוד השופט חאלד כבוב
מדינת ישראל
ע"י מחלקת ניירות ערך
פרקליטות מחוז תל אביב (מיסוי וכלכלה)
מנחם בגין 154, תל אביב
טל': 073-3736084; פקס: 073-3736085

נגד
הנאשם
1. גדעון מורן
ע"י ב"כ עו"ד גיל דחוח ו/או עו"ד גלית רוטנ ג' ד'
שאול המלך 35, תל אביב
טל': 03-6030710; פקס: 03-6030711

גזר דין (נאשם 1)

1. הנאשם 1 בתיק זה, גדעון מורן, הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בביצוע העבירות הבאות:
באישום הראשון ב-10 עבירות של שימוש במידע פנים שמקורו באיש פנים, לפי סעיף 52ד לחוק ניירות ערך,
תשכ"ח-1968 (להלן: "**חוק ניירות ערך**"), באישום השני ב-6 עבירות של שימוש במידע פנים בידי איש פנים
לפי סעיף 52ג לחוק ניירות ערך, ו-3 עבירות לפי סעיף 53(א)(4) לחוק ניירות ערך. באישום השלישי בעבירה
לפי סעיף 54(א)(2) לחוק ניירות ערך ביחד עם סעיף 29(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק
העונשין**") ועבירה לפי סעיף 53(א)(4) לחוק ניירות ערך.

פרטי האישום

2. לפי המפורט בכתב האישום, הנאשם יזם ויועץ כלכלי בעל ידע רב בתחום שוק ההון, כיהן בתקופה
הרלוונטית לכתב האישום במגוון תפקידים בחברות ציבוריות ופרטיות. בין היתר, כיהן כדירקטור בחברה
הציבורית כלנית כרמון שירותי תוכנה בע"מ (להלן: "**כלנית**"), כדירקטור בחברה הציבורית י.ז. קווינקו בע"מ
(להלן: "**קווינקו**") וכיו"ר הדירקטוריון של חברת אזימוטליין פתרונות פיננסיים בע"מ (להלן: "**אזימוטליין**").
בתקופה הרלוונטית היה הנאשם פעיל בשוק ההון וסחר בניירות ערך לפי שיקול דעתו הבלעדי דרך מספר
חשבונות בנק אשר היו בשליטתו.

אישום ראשון - פרשת זוקו

3. בתקופה הרלוונטית לאישום זה, החל מיום 19.7.2010 ועד למחיקת חברת זוקו שילובים בע"מ (להלן:

"זוקו" מהמסחר בבורסה ביום 20.7.2012 (לאחר השלמת הרכש), נסחרו מניות החברה ברשימת השימור של הבורסה.

זוקו נסחרה ברשימת השימור בשל שיעור נמוך של אחזקות ציבור, בסך 5.19%, שהיה נמוך מאחד מהתנאים המינימאליים הנדרשים לצורך מסחר רגיל ברשימה הראשית. כמנייה הכלולה ברשימת השימור, נסחרו מניותיה של זוקו בשני שלבי מסחר בלבד, שלב טרום פתיחה ושלב הפתיחה. מניות זוקו סבלו מבעיית נזילות וסחירות וכפועל יוצא ירד ערךן ושויין.

עו"ד עודד גולדשטיין היה בתקופה הרלוונטית בעל משרד עורכי דין עצמאי אשר עסק, בין היתר, בתחום שוק ההון. בתקופה הרלוונטית התקיימו בין עו"ד גולדשטיין לבין חברת אזימוטליין יחסי עו"ד-לקוח. אזימוטליין ובני וייצמן היו בתקופה הרלוונטית בעלי מניות מיעוט מקרב הציבור בזוקו. עופר איתן (הנאשם 2 בתיק לצד הנאשם 1) קישר בין וייצמן לבין עו"ד גולדשטיין לצורך מציאת פתרון לבעלי מניות המיעוט מקרב הציבור בזוקו.

בתחילת 2012 חלה התקדמות במגעים מול זוקו. במהלך החודשים מרץ ואפריל 2012 חלה התקדמות בשיחות בין הצדדים ולאחר שהתקבל אישור בעל השליטה של זוקו לכך, ניהלו הצדדים מו"מ על מחיר הצעת הרכש בה ירכשו החזקות בעלי מניות המיעוט. בחודש מאי 2012 חלה התקדמות נוספת בשיחות בין הצדדים ולאחר בדיקתה של היועצת המשפטית את הצעת הרכש במחיר הנע סביב הונה העצמי של החברה, הוחלט להעביר את ההצעה לאישור הדירקטוריון. ב- 3.6.2012 נתן הדירקטוריון את אישורו הפורמלי לביצועה וההצעה פורסמה בדיווח מיידי. המחיר שבו בוצעה הצעת הרכש היה גבוה בעשרות אחוזים מהמחיר שבו נסחרה המניה באותה העת וגילם פרמיה משמעותית על מחיר המניה בשוק.

בתקופה הרלוונטית היתה לעו"ד גולדשטיין נגישות למידע הפנים בזוקו מתוקף קשריו עם זוקו ואנשי פנים בה. במסגרת הטיפול בענייני זוקו, עדכן עו"ד גולדשטיין באופן שוטף את עופר איתן על אודות מידע הפנים בזוקו וכן התייעץ עימו מכוח תפקידו באזימוטליין והיותה לקוח שלו. עופר איתן עדכן מעת לעת את הנאשם בעניין מידע הפנים בזוקו.

בשעה שהיה בידיהם מידע הפנים בזוקו, פנה הנאשם לעופר איתן בבקשה שהאחרון יסייע לו בקניית חבילת מניות של זוקו, מאחר שלא הצליח להשיג לבדו כמות נכבדה ממניות זוקו בשוק. איילון חברה לביטוח בע"מ החזיקה במועדים הרלוונטיים במניות חברת זוקו. עופר איתן הביא לקשירת עסקאות בין איילון לנאשם במסגרתן מכרה איילון מניות זוקו בעסקאות מתואמות בבורסה לחשבונות הנאשם. בנוסף רכש הנאשם במהלך המסחר בבורסה מניות מצדדים שלישיים.

עופר איתן מסר לנאשם את מידע הפנים כשהוא יודע או שהיה יסוד סביר להניח כי הנאשם יעשה שימוש בו לצורך עסקה לעצמו או לאחר, ופעל לקשירת העסקאות המתוארות לעיל בין הנאשם לבין איילון.

כשבידיו מידע הפנים בזוקו ביוזעו כי מידע הפנים הגיע לידי מניח פנים בחברה, ביצע הנאשם בימים 29.5.2012 ו-31.5.2012 רכישות של מניות זוקו, שהיו חריגות ביחס להחזקותיו וביחס לנפח המסחר במניה בתקופה הרלוונטית.

בלילה של יום 3.6.2012 הוציאה זוקו לראשונה דיווח מיידי לציבור בדבר הצעת הרכש. זוקו יצאה בהצעת רכש רגילה לרכישת עד 1,105,435 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א אשר היוו נכון לתאריך ההצעה כ-5.19%

מהונה המונפק והנפרע של החברה במחיר של 8.8466 ש"ח לכל מניה. מחיר זה היה גבוה בכ-30% משער המניה בבורסה במועד פרסום הדיווח. ביום 3.6.2012 טרום פרסום דבר הצעת הרכש, עמד מחיר המניה בבורסה על 679.5 ולא בוצעה אף עסקה. ביום 4.6.2012 בעקבות הדיווח קפץ מחיר המניה ל-850 תוך עליית שער של 25% במחזור מסחר וכמות עסקאות חריגים בהיקפם.

הנאשם נענה להצעת הרכש של זוקו והפיק רווח בסך של כ-218 אלף ש"ח בשל השימוש שעשה במידע הפנים.

אישום שני - פרשת כלנית

4. בין התאריכים 17.2.2009 - 1.8.2010 כיהן הנאשם כדירקטור בחברת כלנית, וככזה היה איש פנים מכוח מעמדו ותפקידו בחברה. בתקופה הרלוונטית לאישום זה ניהלה כלנית מו"מ מתקדם עם חברת אי.די.טי גלובל ישראל בע"מ לצורך התקשרות בעסקה במסגרתה תרכוש כלנית את מלוא זכויות חברת IDT בתחום מרכזי שירות טלפוניים בשווקים בינלאומיים. במקביל נכנסה כלנית להליך התמחרות לצורך רכישת חברת דטה סייף שעסקה בתחום טכנולוגית מידע, פיתוח תוכנה ומיקור חוץ והיתה בהליכי פירוק. כלנית שהיתה היחידה שהגישה הצעת מחיר בהתמחרות על החברה, זכתה ברכישת דטה סייף מיקור חוץ.

ביום 31.12.2009 התקיימה ישיבת דירקטוריון בחברת כלנית שעל סדר יומה עמד, בין היתר, אישורן של שתי העסקאות, עסקת IDT ועסקת דטה סייף. עוד הוחלט בישיבה שלא לדווח לציבור על אישור עסקת IDT עד לחתימתה מחשש לפגיעה בהליך המו"מ. הנאשם נכח בישיבה והיה מודע לעסקאות אלו ולחשיבותן.

עסקת IDT ועסקת דטה סייף היו בעלות חשיבות רבה לחברת כלנית ולפעילותה. הן היוו התפתחות אסטרטגית מבחינת החברה והצפי לגביהן היה כי יגדילו משמעותית את רווחי כלנית. המידע על ההתפתחות בחברה, על שינוי במצבה ועל התפתחות או שינוי צפויים לא היה ידוע לציבור בטרם פורסמו דיווחים מידיים על אודות העסקאות לבורסה ואשר אילו נודע לציבור היה בו כדי לגרום לשינוי משמעותי במחיר מניותיה של חברת כלנית, וככזה היה המידע בטרם גולה לציבור מידע פנים כהגדרתו בחוק ניירות ערך.

ביום 4.1.2010, כשבדיו מידע הפנים בכלנית, רכש הנאשם במהלך המסחר בבורסה דרך חשבון רדט נדל"ן 389,876 ע.ג. כלנית, בסך כספי כולל של 96,405 ש"ח במספר עסקאות.

ביום 7.1.2010 פרסמה חברת כלנית דיווח מידי על עסקת דטה סייף. בעקבות דיווח זה עלה שער המניה ב-3.67%.

ביום 10.1.2010 מכר הנאשם 155,341 ע.ג. ממניות כלנית בבורסה, בסך כספי של 39,878 ש"ח.

ביום 20.1.2010 פרסמה כלנית כי התקשרה בעסקת IDT. באותו יום זינק שער המניה בשיעור של 9.2% בנפח מסחר חריג.

ביום 21.1.2010, מכר הנאשם את יתרת החזקותיו במניות כלנית בבורסה, 234,535 ע.ג. בסך כספי של 65,692 ש"ח.

תמורת שתי מכירות אלה היתה 105,570 ש"ח, והרווח בשל השימוש במידע הפנים עמד על 9,165 ש"ח.

במעשיו אלו עשה הנאשם שימוש במידע פנים כאיש פנים. על אף היותו דירקטור בחברת כלנית וככזה בעל עניין בה המחויב על פי דין בדיווח על שינויים בהחזקותיו, לא דיווח הנאשם על השינויים האמורים. הרכישות והמכירות הנ"ל לא דווחו על ידי הנאשם לחברת כלנית ולפיכך לא דווחו לציבור על ידי החברה.

אישום שלישי - פרשת קווינקו

5. הנאשם כיהן כדירקטור בחברת קווינקו מיום 7.8.2011 ועד ליום 22.1.2012.

יוני מורן נתמך על ידי הוריו בחשבונותיו ובחברת קוואליר שבבעלותו, ושימש כסוחר נוסטרו בחברת איזימוטליין.

ניסים יניב היה בתקופה הרלוונטית לאישום איש עסקים, ומכר של הנאשם. יניב אשר החזיק כמות מסוימת של מניות קווינקו, פנה לנאשם בבקשה כי האחרון יפעל להגדלת החזקותיו במניה. הנאשם גייס את בנו, יוני מורן, ויחדיו החלו לרכוש ממניות חברת קווינקו.

במהלך הימים 24.11.2011 - 24.4.2012 ביצעו הנאשם ובנו עשרות עסקאות עצמיות ומתואמות בבורסה במניית קווינקו, אשר השפיעו על תנודות שער מניית קווינקו. עסקאות אלה לא סומנו כמתואמות ובחלק מימי המסחר היוו את מרבית נפח המסחר במניה. חלק מהמניות בהן נעשתה הפעילות התרמיתית הנ"ל נמכר ליניב וחלק אחר נמכר בבורסה לצדדים שלישיים.

העסקאות בוצעו באופן שנחזו להיות אמיתיות ואקראיות, בין קונה מרצון למוכר מרצון, בעוד שלמעשה מדובר היה בעסקאות עצמיות מתואמות שהזרימו מידע כוזב לבורסה ויצרו מצגי שווא לציבור המשקיעים בשוק.

בעשותו כמפורט לעיל, יצר הנאשם מחזור מסחר מלאכותי במניית קווינקו ומצגי שווא של פעילות תקינה במסחר בנייר זה בין שני צדדים בלתי תלויים וכן השפיע הנאשם בדרכי תרמית על תנודות השער של מניית קווינקו.

על אף היותו של הנאשם דירקטור בחברת קווינקו, וככזה בעל עניין בה המחויב על פי דין בדיווח על שינויים בהחזקותיו, לא דיווח הנאשם על השינויים האמורים, הרכישות והמכירות לא דווחו על ידי הנאשם לחברת קווינקו ולפיכך לא דווחו לציבור על ידי החברה.

הסדר הטיעון

6. ביום 4.6.2017 הוגש לבית המשפט הסדר הטיעון בין הצדדים על פיו הוגש כאמור כתב אישום מתוקן ובמסגרת ההסדר הנאשם יודה במיוחס לו בכתב האישום, יורשע בעבירות המפורטות בכתב האישום המתוקן והצדדים עתרו במשותף לבית המשפט להטלת עונש מוסכם של מאסר בפועל לתקופה של 8 חודשים, מאסר על תנאי לפי שיקול דעת בית המשפט, קנס כספי על סך 450,000 ש"ח שישולם ב-12 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, ומאסר חלף קנס שיקבע לפי שיקול דעת בית המשפט.

טיעונים לעונש

7. הצדדים עתרו במשותף לקבלת הסדר הטיעון כאשר באת כוח המאשימה פרטה בפני בית המשפט את הנסיבות המחמירות המתקיימות במקרה זה, לרבות כהונת הנאשם כדירקטור במספר חברות ציבוריות, היותו פעיל בשוק ההון, פעילות המסחר שהתבצעה על ידו במספר חשבונות בנק שהיו בשליטתו, ריבוי העבירות של

מידע פנים באישום הראשון, הרווח הניכר שצמח לנאשם כתוצאה מפעילותו התרמיתית תוך שימוש במידע פנים ותוך ניצול מידע הפנים, מידע שהיה עודף ביחס לשאר בעלי המניות, כל זאת כדי להעשיר את כיסו, כך גם באישומים השני והשלישי.

מאיך הדגישה באת כוח המאשימה את הנסיבות המקלות במקרה זה שהביאו את המאשימה להגיע להסדר כאמור, בראש ובראשונה הודאתו של הנאשם ונטילת האחריות על ידו, העובדה שבאישום השלישי הנאשם לא הפיק כל רווח מהפעילות, העובדה שהודאת הנאשם באה עוד בטרם שמיעת הראיות, העובדה שמדובר בקנס גבוה כמעט בסכום כפול מהרווח שהפיק הנאשם מכלל הפעילות נשוא כתב האישום וכן בהתחשב ברמת הענישה שנקבעה על ידי בתי המשפט בעניינם של נאשמים אחרים במקרים דומים.

באת כוח המאשימה סיכמה את דבריה בטיעון שההסדר מגלם ענישה הולמת.

גם באת כוח הנאשם ביקשה לכבד את הסדר הטיעון והדגישה את רכיב חלוף הזמן שחלף מאז העבירה האחרונה שמיוחסת לנאשם (מאי 2012 ועד לסיום ההליך) פרק זמן של כ-4 שנים שבהם הנאשם היה נתון בחוסר ודאות ונגרם לו עינוי דין מסוים שהרי כבר בשלב החקירה הנאשם נטל אחריות למעשיו.

כמו כן, ביקשה הסנגורית להדגיש את העובדה שהנאשם מיוזמתו סגר את כל חשבונות הבנק הפעילים בשוק ההון והפסיק את פעילותו בנדון למעט המשך פעילותו בחברת פטרו גרופ שבה המשיך לפעול רק לאחר שכינס ישיבה של הגורמים הרלוונטיים ואלה החליטו פה אחד על המשך פעילותו של הנאשם בחברה לאור מעורבותו העמוקה בפעילות החברה, בניסיונות השיקום שלה ובתרומתו הניכרת לניסיונות הצלת כספי בעלי האג"ח.

כמו כן, ביקשה הסנגורית להדגיש את הודאת הנאשם, את חסכון הזמן השיפוטי, הגישה מספר רב של מכתבי תודה, מכתבי המלצה, תעודות רפואיות.

שמעתי את דבריו של הנאשם שחזר והודה כאמור בכל המיוחס לו בכתב האישום, טען שבזמן אמת לא הקדיש מחשבה מעמיקה למעשים אותם ביצע שאחרת יכול והיה נמנע מביצוע מעשים אלה, הוסיף וציין שכל ימי חייו הוא לקח אחריות למעשיו, הדגיש את העובדה שהוא שיתף פעולה עם הרשות החוקרת באופן מלא, הפסיק את פעילותו בשוק ההון למעט פעילות בחברה אחת כמפורט לעיל, זאת לפי בקשת בעלי העניין באותה חברה.

דין והכרעה

שיקולים לכיבוד הסדר טיעון

8. בשורת גזרי דין שניתנו על ידי התייחסתי לסוגית כיבוד הסדרי טיעון, לסוגית ענישה בעבירות כלכליות, עבירות מידע פנים ותרמית בניירות ערך, עבירות דיווח וכיוב' עבירות. כמו כן, הרחבתי לגבי שיקולי הענישה הרלוונטיים בעבירות אלה.

בת"פ (מחוזי ת"א) 16941-03-14 **מדינת ישראל נ' בביוב** ובת"פ (מחוזי ת"א) 10571-02-15 **מדינת ישראל נ' ממן** (8.9.2015) (להלן: "**פרשת ממן**"), פירטתי בהרחבה על שיקולי הענישה הרלוונטיים, כך גם בפרשת גורבץ, פרשת נתנאל שרון והחלטות נוספות.

בפרשת בביוב התייחסתי לסוגית כיבוד הסדר הטיעון שבה עמד בית המשפט העליון בשורה ארוכה של פסקי דין

ובהרחבה מיוחדת בע"פ 1958/98 פלוני נ' **מדינת ישראל** פד נז(1) 577 (2002) (להלן: "**פרשת פלוני**") מפי כב' השופט ד' ביניש (כתוארה אז), שם הכיר בית המשפט בתרומתם וערכם של הסדרי הטיעון לטובת ההליך המשפטי, הדגיש את האינטרס הציבורי בקיומו של מוסד זה, ההצדקה הרעיונית ביתרונות ההסדר שעולים לעין שיעור על חסרונותיו ומכאן הצורך לכבד הסדרי טיעון.

"ככלל, בית-המשפט יראה לקיים את הסדר הטיעון בשל הטעמים הקשורים בחשיבותם ובמעמדם של הסדרי הטיעון. עם זאת תמיד חייב בית-המשפט עצמו לשקול את השיקולים הראויים לעונש (...). במסגרת בחינתו של העונש המוצע ייתן בית-המשפט דעתו על כל שיקולי הענישה הרלוונטיים ויבחן אם העונש המוצע מקיים את האיזון הדרוש ביניהם."

בע"פ 3068/10 פלונית נ' **מדינת ישראל** (1.11.2010) ציין כב' השופט י' דנציגר:

"(...). האינטרס הציבורי מחייב כיבוד הסדרי הטיעון שאם לא כן עלול לחול כרסום במעמדו של מוסד הסדרי הטיעון כמכשיר המגביר את היקף האכיפה, וכתוצאה מכך תיפגע גם יכולת ההרתעה."

בהמשך פסק הדין בפרשת פלוני ניתח בית המשפט העליון את השיקולים שעל בית המשפט לשקול בבואו לבחון הסדר טיעון שמוצג לפניו. מחד, אינטרס הציפיה שמפתח הנאשם שבית המשפט יכבד הסדר טיעון שטומן בחובו ויתור הנאשם על ניהול הליך משפטי ראוי, תוך הסכמה להודות בעבירות ובעובדות שלא הוכחו מעבר לכל ספק סביר; אמונת הנאשם שבית המשפט יכבד הסדר טיעון שהושג בינו לבין התביעה האמונה על שמירת האינטרס הציבורי. כל זאת, מעבר לשיקולי היעילות הגברת האכיפה וההרתעה. כמו כן בית המשפט בוחן את הקשיים שעומדים בפני התביעה במישור הראייתי, בוחן ושוקל את החיסכון בזמן שיפוטי ובמשאבי התביעה והמדינה, כמו גם בזמנם של העדים ושיקולים נוספים. הנטייה היא לכבד את הסדרי הטיעון, זאת למעט מקרים חריגים ויוצאי דופן בהם מוצא בית המשפט לקבוע שהעונש שהומלץ על ידי הצדדים חורג במידה בלתי סבירה מהאינטרס הציבורי המוגן ואינו מאזן כראוי בין שיקולי הענישה הרלוונטיים.

על ענישה בעבירות כלכליות

9. חוק ניירות ערך בא להבטיח שוק של ניירות ערך משוכלל. פעילות מסחרית תקינה והגונה בשוק זה מבוססת על גילוי נאות ומידע אמין, וכמובן על טוהר המידות של אלו שבידם הידע, המיומנות והמקצועיות וכן של כל גורם נוסף המשפיע על שוק זה.

השפעה בדרכי תרמית על המסחר בבורסה מהווה פגיעה בשוק ניירות הערך, כך נקבע בשורה ארוכה של פסקי דין. כך גם קבעתי בת"פ (מחוזי ת"א) 51462-12-10 **מדינת ישראל נ' קאופמן** (24.10.2011) וכך גם קבעתי בת"פ (מחוזי ת"א) 29726-12-10 **מדינת ישראל נ' גורבץ** (29.4.2012) (להלן: "**עניין גורבץ**"). תוך שהדגשתי שעבירות תרמית שנועדו להשפיע על שער נייר הערך מתוך ענין אישי של הנאשם, כדי להפיק רווח אישי על חשבון לקוחות או על חשבון הציבור, או תוך פגיעה באמון שניתן לנאשם על ידי מעבידו ותוך פגיעה באמון ציבור המשקיעים ובשקיפות הפעילים המקצועיים בשוק זה - כל אלה הינם בגדר תופעה חמורה שפגיעתה עלולה להיות בנכונות הציבור להמשיך ולהשקיע בשוק ההון, וחובת בית המשפט להכביד ידו על מבצעי העבירות שפוגעים בערכים אלה.

בכל הנוגע לעבירת השימוש במידע פנים, הרי שאף עבירה זו הינה עבירה חמורה על דיני ניירות ערך, עבירה אשר מסיבה נזק רב ליעילותו של שוק ההון ולאמון הציבור בו. כך ציינתי בת"פ (מחוזי ת"א) 29436-05-16 רדו נ' **מדינת ישראל** (31.1.2017):

"ישנה חשיבות מכרעת לפגיעה בערכים המוגנים במסגרת עבירות אלה, עת עסקינן באיסור השימוש במידע פנים מדובר, בין היתר, בשמירה על הוגנות ושוויון בשוק ההון כשוק שבו 'כללי משחק' הוגנים תוך מניעת יתרון בלתי הוגן לחלק מהשחקנים בשוק וכן בהגנה על תדמית שוק ההון, אמון הציבור בו תוך שמירה על שוק הון יעיל ומשוכלל".

מקל וחומר, כאשר העבירות מבוצעות על ידי מי שהינו בעל ידע ומיומנות במסחר בשוק ניירות הערך נוכח הקושי הלא מבוטל, במקרים רבים, לחשוף פעילות בלתי-חוקית שכזו מחד, ונוכח הרווח הכספי הגבוה הצפוי לאותם נאשמים מאידך, ומכאן הצורך להילחם בתופעה זו כדי לגרוע מהפיתוי להשפיע בדרכי מרמה על המסחר ומתוך כוונה להרתיע אחרים מללכת בדרך נלוזה זו.

10. בית המשפט העליון קבע כבר לא אחת שבעבירות כלכליות בכלל, ובעבירות על חוק ניירות ערך בפרט, אף שמדובר לרוב בנאשמים נורמטיביים שתפקדו באורח תקין במשך שנים רבות, לרוב בעלי משפחות, אבות לילדים, שתרמו לא מעט גם לחברה ולסביבה, הרי בבוא בית המשפט לשקול את העונש הראוי להטילו עליהם עליו לתת דעתו לכך שמדובר במניע כלכלי כספי שהדריך נאשמים אלה, ושיש צורך להרתיע אחרים מביצוע מעשים דומים. מכאן שרף הענישה בגין עבירות אלה יהיה עונש של מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריח, וזאת לצד קנס כספי משמעותי (ראה לצורך זה ע"פ 7068/06 **מדינת ישראל נ' אריאל הנדסת חשמל רמזורים ובקשה בע"מ** (31.5.2007); ע"פ (מחוזי ת"א) 71849/03 **מדינת ישראל נ' בן-טובים** (5.1.2005) ופסקי דין רבים אחרים שחזרו על אותו עקרון).

הבעתי כבר דעתי במספר פסקי דין, שחלקם ציינתי לעיל, שהמחוקק, בתקנו את תיקון 113 לחוק העונשין, הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה, התווה את הדרך שעל בית המשפט לפסוע בבואו לגזור דינו של נאשם (ראו **עניין גורביץ**, החל מעמוד 11). אמנם קיים ספק באשר לרלוונטיות של התוויית שיקולי ענישה במקרה של הסדר טיעון (ראו למשל ע"פ 5310/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (9.9.2012), בו אישר בית המשפט העליון התערבות נדירה בהסדר טיעון "סגור", בין היתר, לאחר בחינת העניין דרך הפריזמה של תיקון 113), אולם נדמה לי כי לא יהיה נכון לגזור את דינו של הנאשם בלי להתייחס בקצרה למתווה הענישה שהתווסף לחוק העונשין.

11. כזכור, התיקון לחוק מגדיר מספר שלבים בהבניית גזר הדין: קביעת מתחם ענישה ההולם את מעשה העבירה שביצע הנאשם. **בקביעת מתחם זה תינתן הבכורה לשיקולי גמול, מבין שיקולי הענישה הרלוונטיים**; לאחר מכן, יקבע בית המשפט אם יש מקום לחרוג ממתחם הענישה בהתחשב בנסיבות הנאשם, ביניהן שיקולי שיקום או שיקולי הגנה על הציבור; לבסוף, ככל שלא מוצא בית המשפט לנכון לחרוג ממתחם הענישה, ימקם את העונש הראוי בתוך המתחם בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות ישירות לביצוע העבירה, וכן בשיקולי הרתעה.

לולא היה מדובר בעסקת טיעון הייתי קובע את מתחם הענישה הראוי בין שנתיים לארבע שנות מאסר בפועל ולא חורג ממנו. זאת, נוכח ההשלכה הרחבת הדרמטית שיש לעבירות מהסוג שביצע הנאשם על האמינות שמייחס

הציבור לשוק ההון ולבעלי המקצוע הפועלים בו ונוכח מעמדו הבכיר של הנאשם כדירקטור בחלק מהאישומים בהם הורשע. וכפי שכבר נכתב בפסיקה ובספרות פעמים רבות - ללא אמון הציבור, לא יכול להתקיים שוק הון יעיל ומשוכלל המקדם את המשק.

12. בבואי להכריע בסוגית כיבוד הסדר הטיעון אינני יכול להתעלם מטיעוני באי כוח הצדדים בדבר השיקולים אשר הביאו אותם להסדר הטיעון, הסדר שהוא מקל לפי כל אמת מידה, אך לא במידה שמצדיקה התערבות בית המשפט בהסדר זה.

מדובר בעבירות חמורות שנעברו על ידי הנאשם, מדובר בנאשם בעל מעמד נכבד, נאשם בעל ניסיון ומיומנות בפעילות בשוק ההון, נאשם שכהן כדירקטור בחברות ציבוריות ואף כיו"ר באחת החברות, נאשם שהחזיק במידע פנים ועשה שימוש במידע פנים כדי להעשיר את כיסו והדעת נותנת שבנסיבות אלה שיקולי החמרה היו צריכים להטות את הכף לחובת הנאשם, במובן זה שהעונש שראוי היה להטיל עליו הוא עונש חמור מזה שהוסכם בהסדר הטיעון. אך יחד עם, זאת שיקולי המאשימה להסדר המקל הובהרו, הבהר היטב, על ידי באת כוח המאשימה ובראש ובראשונה הודאת הנאשם, נטילת האחריות על ידו, הפסקת פעילות המסחר על ידו מיוזמתו, הסכמה לריצוי עונש מאסר בפועל, הקנס הכספי הגבוה שהוא למעלה מכפל מטובת ההנאה שהפיק הנאשם מפעילותו כמפורט בכתב האישום וחלוף הזמן כפי שמתואר.

נתתי דעתי גם לענישה שהוטלה על נאשמים במקרים דומים אף אם אינם זהים למקרה זה.

בסופו של דבר, אף שלטעמי הסדר הטיעון מקל עם הנאשם, הרי אין בו סטייה ניכרת ובלתי מידתית מרמת הענישה הראויה והמקובלת.

אוסף על כך את העובדה שמדובר בנאשם שתרם לא מעט לחברה ולמדינה, ויעידו על כך מכתבי ההמלצה שהוגשו על ידו לרבות מכתב מנשיא המדינה, מסמכים רפואיים אודות אמו של הנאשם שמפאת צנעת הפרט אינני מפרט לגביהם אך די שאציין שמדובר במי שנזקקת להשגחה מתמדת של 24 שעות ביממה, מסמכים לגבי הגב' דפנה מורן, מכתבים מגיסתו של הנאשם בדבר החמרה במצב בריאותו של אחי הנאשם שנתמכים בתיעוד רפואי, מכתבו של עו"ד תשובה על הזמן הרב שהשקיע הנאשם ללא תמורה להצלחת כספם של מחזיקי האג"ח בחברת פטרו גרופ ומכתבי תודה והוקרה רבים אחרים על סיוע שהעניק לאחרים בעת צרה ללא שציפה לקבל כל טובת הנאה.

13. מצאתי בסופו של דבר לכבד את הסדר הטיעון ואני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל לתקופה של 8 חודשים.

על פי המוסכם בין הצדדים הנאשם יחל בריצוי עונש המאסר לאחר חגי תשרי, ביום 15.10.17, בשעה 08:00 מועד בו יתייצב בכלא רמלה.

ב. 12 חודשי מאסר אך הנאשם לא יישא בעונש זה אלא עם יעבור בתוך 3 שנים על אחת העבירות בהן הורשע.

ג. קנס כספי בסך 450,000 ש"ח או 24 חודשי מאסר תחתיו.

ראיתי בעניין זה להפנות לדברים שכתבתי בפרשת ממון, שם התייחסתי בסעיף 24 לגזר הדין להלכה שקבע בית המשפט העליון בע"פ 5023/99 **חכמי נ' מדינת ישראל**, פ"ד נה(3) 427, 406 (2001).

הקנס ישולם ב-12 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 3.9.2017 ובכל 3 לחודש לאחריו. אי תשלום אחד או יותר מהתשלומים הנ"ל יעמיד את כל יתרת הקנס לתשלום מידי.

זכות ערעור תוך 45 ימים.

ניתן היום, ב' אב תשע"ז, 25 יולי 2017, במעמד הצדדים.

חאלד כבוב, שופט